

ภาคผนวก ง

บทสัมภาษณ์ที่ปรึกษากฎหมาย

ประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

การสัมภาษณ์

ที่ปรึกษากฎหมาย

ประจำศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสงคราม

เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2557

ในหัวข้อ การปฏิบัติหน้าที่ปรึกษากฎหมาย

คำถาม ท่านเคยเข้าร่วมการสอบปากคำในชั้นสอบสวนหรือไม่ครับ และหากเคยการเข้าร่วมสอบสวนดังกล่าวได้รับการติดต่อทางช่องทางไหนครับ ?

ตอบ เคยครับ ช่องทางการติดต่อนั้น แนวปฏิบัติปกติ พนักงานสอบสวนจะมาดูรายชื่อของที่ปรึกษากฎหมายที่ขึ้นทะเบียนอยู่ที่ศาลเยาวชนและครอบครัวจังหวัดสมุทรสาคร เพื่อดูว่ามีกี่ท่าน ซึ่งจะมีประมาณ 40 ท่าน ซึ่งในรายชื่อจะมีเบอร์โทรศัพท์ติดต่อ แล้วก็จะติดต่อกันทางโทรศัพท์

อย่างไรก็ตาม การติดต่อสื่อสารยังมีปัญหา เช่น ถ้าติดต่อไปยังที่ปรึกษากฎหมายที่พนักงานสอบสวนมีรายชื่อ แต่ไม่ว่าง หรือติดต่อไม่ได้ พนักงานสอบสวนจำเป็นจะต้องติดต่อไปยังที่ปรึกษากฎหมายที่อยู่ประจำในศาลในวันนั้นๆ ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายที่อยู่ประจำในวันนั้นก็มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในชั้นศาลอาจต้องรอนาน หรือในบางครั้งอาจต้องพาเด็กไปสอบที่ศาล และยังมีปัญหาว่าที่ปรึกษากฎหมายจะไปปฏิบัติหน้าที่ในขณะที่เป็นเวรได้หรือไม่

นอกจากนั้น การติดต่อให้มาเข้าร่วมสอบสวนดังกล่าว ไม่ได้เป็นระเบียบหรือกฎหมายเป็นเพียงการขอความร่วมมือ ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายจะให้ความร่วมมือไปเข้าร่วมสอบปากคำหรือไม่ก็ได้ ทำให้พนักงานสอบสวนมีปัญหาในการจัดหาที่ปรึกษากฎหมาย บางครั้งตำรวจถามผมว่ากฎหมายกำหนดให้จัดหาที่ปรึกษากฎหมายให้ แต่จะให้จัดหาจากไหนหรือต้องติดต่อที่ใคร

ผมเคยเสนอเรื่องให้หัวหน้าศาลเสนอรายชื่อไปให้พนักงานสอบสวนในจังหวัด ว่าในแต่ละวันคุณสามารถเรียกที่ปรึกษากฎหมายเข้าร่วมสอบสวนได้ แต่พนักงานสอบสวนได้รับ

รายชื่อไปก็ไม่ได้ดำเนินการเรียกตามรายชื่อเลย เพราะหัวหน้าศาลไม่ใช่ผู้บังคับบัญชาและไม่มีผลบังคับทางกฎหมาย จึงทำให้ในทางปฏิบัติพนักงานสอบสวนก็จะเรียกแต่ที่ปรึกษาคนเดิมๆ หรือคนที่สนิทสนม เพื่อให้พนักงานสอบสวนได้ง่าย

คำถาม ในการเข้าร่วมสอบปากคำในชั้นสอบสวน ท่านได้คำตอบแทนหรือไม่อย่างไรครับ ?

ตอบ ปกติพวกเราคิดกันว่าจะได้คำตอบแทนจากกรมคุ้มครองสิทธิ และโดยหลักการพนักงานสอบสวนไม่มีงบคำตอบแทนการเข้าร่วมสอบสวนให้ที่ปรึกษากฎหมายให้ แต่กฎหมายระบุให้มีที่ปรึกษากฎหมายในการสอบสวนทุกครั้ง ในทางปฏิบัติเราต้องนำไปจากกรมคุ้มครองสิทธิให้ตำรวจเซ็นไปยื่นขอเบิกจากกรมคุ้มครองสิทธิ แต่มีปัญหาเรื่องการเบิกจ่าย เพราะชื่อที่ปรึกษากฎหมายไม่ตรงกับคำนิยามของทนายความที่จะเบิกจ่ายได้ ทำให้บางครั้งที่ปรึกษากฎหมายไม่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมสอบสวนและผมได้ข่าวที่ไม่สามารถยืนยันข้อเท็จจริงได้ว่า อาจมีการขอเงินพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็กที่เข้าร่วมสอบสวนคดีละ 500 บาท เพื่อให้เป็นคำตอบแทนที่ปรึกษากฎหมายเพื่อทำให้การสอบสวนเป็นไปโดยชอบ

คำถาม หากในชั้นพิจารณาคดีกำหนดให้มีการสละสิทธิในการมีที่ปรึกษากฎหมายในคดีลหุโทษ ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร

ตอบ เห็นด้วยครับ ที่ปรึกษาไม่ได้มีบทบาทมากนักและผมเห็นว่าไม่มีความจำเป็นในคดีที่เล็กน้อยดังกล่าว ควรมีในเฉพาะคดีที่มีอัตราโทษสูง

คำถาม ท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับปัญหาที่พบในทางปฏิบัติหรือไม่ครับ ?

ตอบ ผมอยากให้มีการจัดตั้งโครงการหรือจัดทำบัญชีรายชื่อสำหรับที่ปรึกษากฎหมายที่เข้าร่วมสอบสวนตามที่คุณเสนอแนะ เพื่อให้มีความชัดเจนว่าในแต่ละวันพนักงานสอบสวนจะเรียกใครเข้าร่วมสอบสวนได้บ้างในแต่ละเดือน และเรียกตามรายชื่อไปตามลำดับ จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานรู้สึกว่ามีหน้าที่ในวันนั้นๆ ไม่ทำให้การสอบสวนมีแต่ที่ปรึกษากฎหมายคนเดิมๆ ซึ่งมีข้อน่าสงสัยและน่าตั้งข้อสังเกตว่าทำไมการสอบสวนต้องมีแต่ที่ปรึกษากฎหมายคนเดิมๆ

นอกจากนั้น ผมอยากให้มีการตรวจสอบว่าที่ปรึกษากฎหมายได้มีการเข้าร่วม
สอบสวนจริงๆ หรือไม่ เนื่องจากบางกรณี การเข้าร่วมสอบสวนเพียงแค่เซ็นชื่อในสำนวน และศาล
ไม่ได้มีการตรวจสอบว่ามีการเข้าร่วมจริงๆ หรือไม่ เพราะเอกสารที่ศาลจะตรวจสอบมีเพียงการ
ตรวจสอบการจับ ตรวจสอบว่าเป็นเยาวชนหรือไม่ และตรวจสอบการผลัดฟ้องเท่านั้นเอง แต่ไม่ได้
มีการตรวจสอบ ว่าที่ปรึกษากฎหมายเข้าร่วมจริงหรือไม่